

Ekonomka Markéta Šichtařová: Progresivně-levicová teorie selhává, lidé přichází o peníze. Inlace v USA nejvyšší od roku 2008!

- CZ24 News | 24. června 2021

Aktuálním tématem globálních finančních trhů číslo jedna je inflace. Není divu. Americká inflace je aktuálně nejvyšší od roku 2008!

Pro připomenutí: v ekonomice je obvykle kladeno rovnítko mezi nízkými úrokovými sazbami a vysokou inflací a naopak. Není to sice ani trochu přesné, ale většina lidí uvažuje tímto způsobem. Přesněji: zvýšení úrokových sazeb je považováno za „lék“ snižující inflaci, snížení úrokových sazeb je zase většinou považováno za prostředek ke zvýšení inflace. (Dodejme, že tyto mechanismy zdaleka neplatí tak jednoduše a bezchybně, jak se většinou uvádí.)

Každopádně vloni americká centrální banka signalizovala, že úrokové sazby nezvedne alespoň tři roky. Centrální bankéři tvrdili, že budou tolerovat dočasně vyšší inflaci, a díky tomu zásadně pomohou trhu práce. Jenže čerstvá makroekonomická data je zaskočila. Meziroční inflace měřená indexem spotřebitelských cen totiž přinesla obří skok. Z dubnových 4,2 % vyskočila na květnových 5,0 %. Cílem centrální banky jsou přitom 2 %. Americká nezaměstnanost zatím klesá, ale nikoli tak dramaticky, jak dramaticky roste inflace. A pokud by centrální banka chtěla sestřelit nezaměstnanost tam, kde byla před covidem, bude muset inflace ještě výrazně vyskočit. Jenže chce někdo inflaci kolem třeba 8 %? Tam byla naposledy v roce 1982.

I ta stávající je přitom nejvyšší od roku 2008. Nejsme u normálních hodnot ani omylem. A inflace stále roste. A centrální bankéři odmítají zvýšit úroky. Pokud ovšem brzo nezvýší úrokové sazby,

vygenerují nový problém. Inflace požere lidem úspory. Lidé si přitom na inflaci už odvykli. Zvykli si na to, že když potřebovali ušetřit, koupili čínské zboží. Jenže to v mnoha případech už není levné a v mnoha případech je i vyprodané. Čína najednou drží prst na tepu americké a vlastně i globální inflace. Když Čína nedodá čipy, jednoduše nebudou.

Tohle je naprosto klíčové téma, má ovšem daleko hlubší přesah než „jen“ inflace (jako by snad inflace byla málo), ale většina lidí nedohlédne hloubky problému. Víc než o „obyčejnou inflaci“ totiž jde o selhávání politiky vlád a centrálních bank, a pokud bychom šli ještě dál, tak jde o důsledek selhávání kolektivisticko-progresivní ideologie, která velí zachovat plnou zaměstnanost, maskovat recesi, tisknout peníze a zadlužovat se.

Centrální banky, zvláště ECB, v minulosti intenzívně bojovaly za vyšší inflaci. Teď už se ovšem dávno o vybičování inflace nesnaží. Teď se hlavně pokouší o něco, co by do jejích cílů, které jsou ustanoveny v takzvaném institucionálním rámci Evropské unie, vůbec patřit nemělo – totiž o umožnění předluženým vládám, aby se dál zadlužovaly a levně prodávaly své dluhopisy. Aby se kupříkladu předlužená Itálie nebo Francie mohly dál zadlužovat, sype ECB peníze do oběhu, a inflace roste jako vedlejší důsledek toho, že v oběhu je příliš mnoho peněz na příliš málo zboží.

Mimochodem, zboží by bylo v oběhu třeba i víc a bylo by levnější, ale nedostatek základních surovin, čipů i dalších komponentů vede k tomu, že výrobní podniky nemohou vyrábět, jak by mohly, kdyby vlády pandemickými opatřeními nepoškodily ekonomiku a nevychýlily ji ještě víc z rovnováhy. A všelijaké pandemické programy zase udržely zaměstnanost i v krizi tak vysoko, že podniky byly donuceny držet či ještě zvyšovat mzdy i další náklady, takže se jejich zboží a služby ještě víc prodražují.

Za normální situace by se každá centrální banka už chystala zvyšovat své úrokové sazby, aby inflaci tlumila. Ne tak ECB, která by tím předlužené země potopila. Inflace tedy bude dál akcelerovat. ECB sice předpokládá, že se jedná jen o dočasně zvýšenou inflaci, ale mám podezření, že se jedná spíš o přání než realitu. Spíš o politickou proklamaci než ekonomický odhad.

Jedním ze signálů, který dost polopaticky naznačuje, že zvýšená evropská inflace není jen přechodná, jak ECB tvrdí, je třeba fakt, že komerční banky sosají likviditu od Evropské centrální banky čím dál víc. Tyto peníze banky musí rozpůjčovat svým klientům. Pokud by je samy investovaly na finančním trhu třeba do akcií, musely by z nich platit vyšší úrok. Klienti bank si ovšem úvěry velmi rádi vezmou. Že by to ovšem zvýšilo hospodářský růst, jak ECB čeká, o tom si můžeme nechat jenom zdát. Klienti za úvěry spíš nakoupí nemovitosti, takže akorát vyženou ceny ještě výš. A současně se tím v eurozóně opakuje nechvalně známý stav z období před rokem 2008: Totiž poskytování hypoték každému za pozdrav včetně negativního dopadu na zdraví bilancí bank.

Autor: Markéta Šichtařová

Zdroj: <https://sichtarova.blog.idnes.cz/>